

[Tastesen.]

vil hente 120 mill. kr. i den sociale pensionsfond i år for at finansiere et ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet, og som kommer til behandling under de følgende punkter på dagsordenen.

Jørgen Junior (FP):

Man kan sige, at disse forslag i virkeligheden er afhængige af de tre næste lovforslag, og som følge deraf vil jeg vente med at redegøre for vores stilling, til vi kommer til disse lovforslag, ifølge hvilke pengene skal bruges, da det ellers meget let bliver gentagelser, der kommer frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ophævelse af lov om den sociale pensionsfond [af Jørgen Juniorm. fl.].

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om den sociale pensionsfond.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1
forkastedes med 95 stemmer mod 20.

§ 1, ændringsforslag nr. 2, § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ventetillæg samt ændret klageadgang m. v.).

(Lovforslag nr. 111. Fremsat 3/3 75. Første behandling 17/3 75. Betænkning 11/6 75).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ændret klageadgang m. v.).

(Lovforslag nr. 112. Fremsat 3/3 75. Første behandling 17/3 75. Betænkning 11/6 75).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ændret klageadgang m. v.).

(Lovforslag nr. 113. Fremsat 3/3 75. Første behandling 17/3 75. Betænkning 11/6 75)

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Tastesen (S):

Under udvalgsbehandlingen har socialministeren stillet ændringsforslag om en fordobling af de fradragsfrie beløb, som pensionisterne kan have ud over folkepensionen, før der sker nedslag i pensionstillægget. Med dette forslag tager man et væsentligt hensyn til de små ekstraindtægter, som pensionisterne kan have, af forskellig karakter. Hvad enten det drejer sig om et mindre overskud i et hus, en mindre renteindtægt, en mindre arbejdsindtægt, ATP, eller hvad det kan være, viser det sig, at den nuværende grænse er for snæver med de henholdsvis 2.200 kr. og 3.200 kr. Derfor har man foreslået en fordobling, og det har glædeligvis vist sig, at der er flertal for denne fordobling fra socialudvalgets side. I dette forslag er der taget højde for det lovforslag, som samtidig er til behandling fra regeringen om skattefrihed for pensionister.

Med hensyn til ikrafttrædelsesdatoen bliver det på baggrund af pensionisternes indtægt i 1975, at den fremtidige ydelse vil ske, og det vil sige, at reguleringsdatoen bliver den 1. oktober 1976.

Som jeg nævnte under behandlingen af den forrige sag, havde socialdemokratiet gerne set, at datoen var blevet den 1. oktober i år, men vi har ikke kunnet vinde et flertal i folketingsudvalget for dette synspunkt, hvis vi samtidig skulle have invalidepensionisterne og enkepensionisterne med. Vi accepterer ikke denne nedvurdering af invalidepensionistgruppen, når det gælder ydelser, som kommer til udtryk ved den holdning, fremskridtspartiet har. Derfor har vi måttet vente med at gennemføre disse lovforslag til den 1. oktober 1976, og derfor må det også føre til en afvisning af fremskridtspartiets ændringsforslag, der i betydelig højere grad vil tilgodese ekstraindtægter. Da det drejer sig om, at de pensionister, som ikke har indtægt ved siden af folkepensionen, ikke vil få noget ved forslaget, mener vi, at fremskridtspartiets ændringsforslag, selv om det også havde omfattet invalidepensionisterne og enkepensionisterne, er alt for vidtgående, og vi indstiller derfor dette ændringsforslag til forkastelse.

Vi har samtidig måttet se, at SF og DKP stillede ændringsforslag om, at den nye ventetillægsordning ikke vil blive accepteret fra

disse 2 partiers side, og det til trods for, at det sådan set ikke går ud over nogen. Ingen vil få mindre pension af den grund. Der er tale om, at man giver et tilbud til nogle pensionister, hvis de venter med at hæve deres pension i indtil 3 år. Vi må altså indstille, at der stemmes mod det af SF og DKP stillede ændringsforslag.

Jeg må i øvrigt sige til de bemærkninger, SF og DKP er kommet med, at det lyder jo pænt med en generel nedsættelse af pensionsalderen, men hvis det er selve aldersgrænsen, som ligger ved 67 år i øjeblikket, der skal nedsættes, fører dette til, at man giver nogle flere penge til en gruppe mennesker, der givetvis vil fortsætte med deres arbejdsindsats i forvejen. Jeg vil i hvert fald ikke på nogen måde være med til i den økonomiske situation, vi befinder os i, at ændre dette retsgrundlag. Det er, ligesom der ikke er penge til at give flere penge til dem, der i forvejen har en ganske betydelig indtægt. Så vi får se det i lyset af de forandringer, der må komme i den fremtidige pensionsreform, hvad man kan gøre her.

I øvrigt er der fra socialministerens side bebudet et forslag om, at der vil blive nemmere adgang til at opnå førtidspension. I øjeblikket er det jo allerede 50 pct. af alle, der når 67 års alderen, der får pension af den ene eller den anden art, førtidspension, invalidepension, enkepension osv. Det siger noget om, at det afgørende her må være, at der bliver lettere adgang til at opnå førtidspension, når folk har brug for det, måske en mere fleksibel ordning end den, der findes i øjeblikket.

Jacob Sørensen (V):

Jeg gav ved første behandling udtryk for, at vi var positivt indstillet over for det, lovforslaget indeholdt dengang. Siden da er der kommet det nye til, at der er stillet et ændringsforslag, der går ud på, at det fradragsfri beløb ved beregningen af pensionstillægget for de forskellige kategorier af pensionister skal forhøjes for ægtepar fra 3.200 kr. til 6.400 kr. og for enlige fra 2.200 kr. til 4.400 kr.

Som det nu foreligger med igangsættelse for den indtægt, der påbegyndes indtjent 1. januar 1975 og taget i brug ved reguleringen 1. oktober 1976, kan vi tiltræde dette ændringsforslag.

[Jacob Sørensen.]

Vi kan derimod ikke tiltræde fremskridts-partiets ændringsforslag om at forhøje disse satser til 12.000 kr. og 8.000 kr. Jeg mener ikke, der for tiden er rimelig mulighed for at gå så vidt.

Vi kan ej heller tilslutte os de ændringsforslag, der foreligger fra SF og DKP, og anbefaler, at man stemmer imod disse.

Jørgen Junior (FP):

Jeg er temmelig chokeret over socialdemokratiets holdning til vort ændringsforslag om at yde 120 mill. kr. i stedet for 60 mill. kr. for at kunne forhøje de fradragsfri beløb, der skal være til stede for at kunne opnå pensionstillæg. Vort ændringsforslag ville have gjort det muligt at have en indtægt på op til 8.000 kr. for enlige og 12.000 kr. for ægtepar. Ved regeringens forslag bliver det kun ca. det halve.

Efter et skøn vil vort forslag betyde en fordel for mellem 50.000 og 100.000 pensionister flere, end regeringens forslag indebærer. At man så fra socialdemokratiets side kommer frem til tallet 40.000 efter det, man kalder et spinkelt statistisk skøn, virker egentlig nærmest vildledende.

Jeg må endnu en gang anmode socialdemokratiet og de andre partier, der erklærer sig som tilhængere af, at folkepensionisternes kår forbedres, til at ændre holdning og stemme for ændringsforslaget, selv om det nu kommer fra fremskridtspartiet. Gør de ikke det, mener jeg ikke, de pågældende partier har holdt ord, når de påstår, at de vil arbejde for enhver forbedring af folkepensionisternes kår.

Med hensyn til enke- og invalidepensionisterne kan fremskridtspartiet ikke acceptere de foreslåede forbedringer, og som klar begrundelse herfor er der den realitet, at invalidepensionister i dag får en nedgang, når de overgår til folkepension. Jeg skal i forbindelse hermed tillade mig at citere et par linjer fra et brev, jeg forleden fik fra en beboer i sydvestkvarteret:

„Jeg har siden 1964 modtaget invalidepension og min kone folkepension. Med de sidst beregnede satser i alt 2.609 kr. månedlig. Nu, efter at jeg er fyldt 67 år, er vor pension nedskåret til 2.014 kr., altså et nedslag på 595 kr. månedlig.“

Det synes jeg taler for sig selv.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 4 fra ministeren vil 23 af de 24 fremskridtsfolk stemme for dette, hvis vi ikke får vort eget betydelig rimeligere ændringsforslag vedtaget. Vi er imidlertid meget betænkelige ved ændringsforslaget. Primært finder vi beløbet, der ydes, alt for usselt, sekundært er det helt utilfredsstillende, at det lave beløb, grundet på det netop indgåede forlig, først kommer til udbetaling i oktober 1976. Endelig finder vi det også særdeles beklageligt, at regeringen nu ikke længere vil hente pengene i pensionsfonden, men vil belaste budgettet. Dette kan vel i virkeligheden kun betyde, at der skal opkræves nye skatter i stedet for.

Jeg skal endelig i denne forbindelse, da vi nu er ved at være ved sommerferien, komme med et lille hjertesuk. Da jeg som nyt medlem kom herind for et halvt år siden, var det med en tro på, at i det mindste burde der nu være noget at gøre for en meget hårdt ramt gruppe medborgere, folkepensionisterne. Der er, i dette tilfælde, et meget særegent flertal bestående af socialdemokraterne, de socialistiske partier og fremskridtspartiet, et klart flertal, der i valgkampen har ytret, at de ønskede at forbedre folkepensionisternes kår. Og hvad er det så, der er kommet ud af dette flertal? Vi må egentlig konstatere, at det er meget sørgeligt. Det er meget, meget sørgeligt, at det eneste er nogle luftige tilsagn om lidt hjælp fra oktober 1976, det, der blev tilbage i socialdemokraternes pakkelse, og dette med skattefriheden, vel at mærke fra 1977. Det er efter min mening uanstændigt over for vores ældre, og jeg håber, at der måske i den buket, der skal tages stilling til i sommerens løb — og det ender jo nok med at blive en skrækkelig buket — kan blive plads til en enkelt lille blomst i form af en velvillig indstilling fra socialdemokratiet til også at yde noget godt for folkepensionisterne. Det har socialdemokratiet nemlig ikke vist i dette tilfælde, og det beklager jeg meget.

Ebba Strange (SF):

Da dette lovforslag var til første behandling, vendte vi os meget stærkt imod det, og det var på grund af dets hovedindhold, som jo handler om at øge ventetidstillægget til de mennesker, der ønsker at udskyde deres pensionstidspunkt.

[Ehba Strangs.]

Vi har derfor sammen med DKP stillet et ændringsforslag nu ved lovforslagets anden behandling, der går ud på at stryge ventetidstillægget. Jeg skal ikke gøre det langt, men jeg skal bare ganske kort gentage noget af det, jeg sagde ved første behandling.

Vi mener, at det er en helt forkert gruppe mennesker, man giver en økonomisk fordel, fordi ventetidstillægget kommer de mennesker til gode, der har råd og kræfter til at udskyde deres pensionstidspunkt, mens de mennesker, der bliver slidt op af hårdt og dårligt lønnet arbejde, bliver nødt til at tage deres pension fra den dag, de kan få den. De får altså intet ventetidstillæg og hæver dermed årligt en mindre pension end dem, der får ventetidstillæggene.

Jeg kan ikke forstå, at socialdemokratiet holder fast ved at kalde det en retfærdighedshandling. For mig er det en uretfærdighedshandling, og derfor vil jeg anbefale, at man stemmer for SF's og DKP's ændringsforslag om at ophæve den lovparagraf, der drejer sig om en forøgelse af ventetidstillægget.

Efter lovforslagets første behandling er der så kommet et ændringsforslag fra socialministerens side. Det er tiltrådt af en del af udvalgsmedlemmerne, og jeg vil gerne anbefale, at man stemmer for det. Det er forslaget om at forhøje de beløb, som en pensionist kan tjene, før der bliver trukket i pensionstillægget.

Derimod vil vi ikke stemme for fremskridtpartiets overbudsforslag, og der er to grunde til, at vi ikke vil gøre det. Den første grundelse er, at invalide- og enkepensionisterne ikke er med i fremskridtpartiets ændringsforslag. Når jeg nu hører hr. Jørgen Junior stå heroppe og tale varmt for folkepensionisterne og skubbe invalidepensionisterne til side, må jeg sige, at jeg får det indtryk, at den gruppe mennesker, som fremskridtpartiet her står og taler så varmt for, det er folk, som efter fremskridtpartiets mening ligesom ikke kan gøre for det, for gamle bliver vi jo alle sammen. Men der ligger for mig at se i fremskridtpartiets holdning til invalidepensionisterne en eller anden indstilling om, at de har nok selv været ude om det, de gider nok i virkeligheden ikke rigtig at arbejde. Vi ved, at de fleste af invalidepensionisterne får invalidepension, fordi de lider af nervøse og psyki-

ske lidelser. Jeg har en meget klar fornemmelse af, at man har den indstilling til invalidepensionisterne, og derfor finder vi det helt urimeligt over for en gruppe mennesker, der er slidt ned på grund af ræset i vores samfund, at de ikke skulle få del i de samme goder som vores andre pensionister.

Den anden grundelse er, at giver vi en så stor forhøjelse af beløbet, er vi ved at tilgodese en gruppe mennesker, der nok er pensionister, men som i virkeligheden har en ret god renteindtægt eller anden indtægt ved siden af deres pension, og det er ikke lige præcis dem, vi ønsker at støtte. Vi ønsker at støtte dem, der er kommet i klemme ved den sidste tids boligforhøjelser, den sidste tids prisforhøjelser, og det mener vi gøres ved at støtte regeringsforslaget.

Endelig har der været mægtig lange drøftelser om finansieringen af dette forslag, og det har været drøftelser, der er foregået uden for udvalget i lukkede forhandlinger mellem forskellige partier, forhandlinger, som vi ikke har haft del i, men resultatet er i hvert fald blevet, at man fra regeringens side har skubbet ikrafttrædelsestidspunktet fra 1975 til 1976. Det kan vi kun beklage. Vi mener, at det er nu, pensionisterne har brug for den håndsrekning, dette lovforslag giver dem, og vi er meget skuffede over, at der ikke kunne blive et flertal i de sideforhandlinger, der har været ført, men at regeringen og socialdemokratiet har været nødt til at bøje sig og udskyde ikrafttrædelsestidspunktet.

Vi kender naturligvis ikke indholdet af disse forhandlinger, men vi kan se resultatet af dem i det foreliggende ændringsforslag.

Endelig til sidst et par ord om det, vi har skrevet i betænkningen om nedsættelse af pensionsalderen, og som hr. Tastesen var så venlig at kommentere. Det er retten til den tidligere pension, vi ønsker skal indføres. Når hr. Tastesen siger, at det er der ikke råd til, kan og vil jeg ikke sige andet i dag, end at vi må vende tilbage til det efter sommerferien, og så skal vi prøve at få lavet et ordentligt forslag, der sikrer folk retten til en tidligere pension, samtidig med, og det vil jeg godt give hr. Tastesen ret i, at vi har brug for en smidigere aftrapning fra arbejdsmarkedet end den, vi kender i øjeblikket. Men lad os vende tilbage til det efter sommerferien. Det er altså ikke lykkedes i

[Ehba Strangs.]

denne samling, selv om kommunisterne i hvert fald har fremsat et direkte forslag om det her i salen. Det kunne fremskridtspartiet, der så gerne vil gøre noget for denne gruppe mennesker, måske også have støttet.

Hanne Reintoft (DKP):

Det var ikke et godt lovforslag, da det blev fremsat, og det er blevet endnu dårligere nu, det er kommet gennem udvalgsbehandlingen, fordi den beskedne fordel, der var for pensionisterne, er skudt ud.

Vi har sagt mange gange, at vi finder det med ventetidstillægget ganske asocialt, fordi det rammer de mennesker, der har haft det hårdeste arbejde, og dermed også den gruppe, der tit har haft den laveste løn. Deres livsløn bliver endnu en gang endnu mindre end de andres, og det kan vi selvfølgelig ikke støtte.

Jeg ønsker også, at vi skal have en generel nedsættelse af pensionsalderen, og jeg erkender, at socialdemokratiets argumenter for det er sådan nogle underlige urealistiske nogen. Det er der ikke noget at sige til. Vi har som sagt stadig væk den højeste pensionsalder i Europa. Enhver med nogenlunde forstand på samfundsøkonomi kan regne ud, at en lavkonjunkturperiode er den korrekte til at nedsætte pensionsalderen i, og det, man prøvede at skyde os i skoene sidste gang, vi snakkede om det, var, at vi ville gøre det tvungent. Det har vi aldrig sagt. Nu siger man, at vi vil begunstige nogle velhavende mennesker ved at give dem pension før. Lad mig lige endnu en gang understrege, at det er ikke os, der har opfundet den fulde folkepension. Det er derimod os, der i denne samling har fremsat et forslag om at begynde at afvikle den, og det var den socialdemokratiske regering, der ikke ville, så jeg synes, det var et meget ringe argument for at afvise vores ønske om en nedsat pensionsalder.

Jeg er i det hele taget meget usikker over for socialministerens megen talen og skriven om en fleksibel pensionsalder. Det, vi ønsker, er ganske klart en rettighed og ikke dette evige ansøgeri ved mere eller mindre behagelige skranker.

Det er med vor støtte, at man prøver at forhøje det beløb, man må tjene, inden man får nedtrapning i sit pensionstillæg, men det

er til gengæld ikke med vor støtte, man skyder det ud, og jeg forstår ikke rigtig, at man vil tage ansvaret for det. Når man er på arbejde, oplever man netop i disse dage det ene pensionistægtepar efter det andet med husleje-forhøjelser og de økonomiske ulykker væltende ned om ørerne på dem. Man ved også godt, at det ikke altid løses over boligsikringsreglerne, fordi mange pensionister har atypiske boligstørrelser, og det ville være fuldstændig rimeligt at gennemføre den økonomiske lettelse nu, for man laver en økonomisk stramning over for en eksistensminimumsstillet gruppe, der i forvejen har en ganske klar reallønsudhuling og har haft det på en ganske betydelig procent siden 1970. Vi sad og regnede ud, at bare fra 1975 til 1976 vil pensionerne falde ca. 4 pct. i andelen af en normal arbejderløn i forhold til vores ILO-forpligtelser, og det turde nok indicere, at man havde gennemført det allerede nu.

Med hensyn til fremskridtspartiets ændringsforslag er det bedste, man kan sige om det, at det bærer præg af en vis manglende indsigt. Når man kender lidt til pensionsområdet, er det nemlig rimeligt at forhøje dette fradragsfri beløb, fordi vi hjælper lige netop en gruppe pensionister, der er klemt af lejeværdien af egen bolig og sådan noget. Forhøjer man, som fremskridtspartiet vil, vil man mest begunstige folk med ekstraindtægter, og vil man bruge de 60 mill. kr. ekstra, hvad jeg hjertens gerne vil være med til, så må det blive til en forhøjelse af pensionstillægget eller eventuelt af grundbeløbet, hvis ikke vi havde den fulde folkepension. Man imødekommer ikke det, jeg tror man havde tænkt sig, og jeg tror egentlig også godt, man ved det, men man havde bundet sig, inden det gik op for én, hvad det hele egentlig drejede sig om.

Så forstår jeg slet ikke holdningen til invalide- og enkepensionisterne, og jeg tror, at alle, der har med pensionister at gøre, ved, at netop enkepensionisterne er en klemt gruppe, fordi de i en ret tidlig alder skal leve på et alderdomsniveau uden at have haft en lang livsløn. Jeg må nok sige, at de partier, der deltager i ræset med at sende kvinderne hjem, med at skære ned på daginstitutionerne og sende kvinderne hjem fra arbejdspladserne, må også være med til at sikre de kvinder i den anden ende, for det er dem,

[Hanne Reintoft.]

der ikke kan klare sig erhvervsmæssigt, der ender på disse enkepensioner på grund af samfundsmæssige forhold, som man herinde er meget ivrige efter at arrangere.

Jeg vil, som fru Ebba Strange, opfordre til, at man stemmer for, at vi gennemfører den økonomiske lettelse straks, og endnu en gang appellere til, at vi ikke igen begunstiger dem i samfundet, der i forvejen er begunstiget, ved at belønne dem for at udsætte folkepensionen.

Steen Folke (VS):

Fru Ebba Strange kommenterede fremskridtspartiets mærkværdige holdning til henholdsvis folke- og invalidepensionister og anførte nogle argumenter, som jeg er ganske enig i. Jeg vil blot tilføje et enkelt yderligere argument, som givetvis vejer tungt for fremskridtspartiet: der er jo ingen tvivl om, hvad det er for en holdning, der er flest stemmer i, i netop denne sag.

I øvrigt vil jeg da gøre opmærksom på, at selv om fremskridtspartiet tydeligvis har mere sans for folke- end for invalidepensionister af mange grunde, så er det jo ikke sådan, at de i virkeligheden varetager folkepensionisternes sag. Jeg kan da bl. a. henviser til det forslag om ophævelse af den sociale pensionsfond, som vi lige har stemt ned.

Omtalen af de forslag, der ligger her, vil jeg gøre ganske kort, fordi jeg på alle væsentlige punkter er enig med SFs og DKPs ordførere. Ved førstebehandlingen gik vi også imod de ændringer i reglerne om ventetillæg, som ligger i de her forslag. Også vi er imod, at man på den måde privilegerer de privilegerede endnu mere. Vi mener også, at det, der er brug for, er en nedsættelse af pensionsalderen.

Vi er også imod de ændrede ankeregler, den indskrænkning af klageadgangen, der ligger i forbindelse med disse forslag og i forbindelse med oprettelse af amtsankenævnene. Jeg har ved flere tidligere lejligheder kommenteret dette, så jeg skal nøjes med lige at registrere det.

Vi vil gå ind for den forhøjelse af de fradragfrie beløb for pensionstillæggene, som bl. a. socialdemokratiet og SF og DKP er gået ind for.

Om de øvrige ændringsforslag vil jeg sige, at vores stilling hertil kan aflæses ud af den

holdning, jeg har tilkendegivet til forslagene med disse få kommentarer.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Når jeg vil stemme imod ændringsforslag nr. 3 og 4 til lovforslag nr. 111, så er det, fordi jeg ikke vil være med til at øge de offentlige udgifter. Jeg vil meget gerne være med til at forbedre folkepensionisternes vilkår, endda særdeles gerne, men jeg kan kun være med til det, hvis det ledsages af kompenserende besparelser inden for andre områder.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg vil gerne knytte et par bemærkninger til det ændringsforslag, fremskridtspartiet har stillet om en betydelig forhøjelse af de fradragfrie beløb for pensionstillæg til folkepensionister.

Baggrunden for ændringsforslaget er, så vidt jeg har forstået det, at invalidepensionen efter fremskridtspartiets opfattelse er for stor i forhold til folkepensionen, og at hr. Jørgen Junior er chokeret over vores holdning til folkepensionisterne, at vi ikke vil give dem noget mere. Jeg vil gerne have lov at sige, at jeg er lige så chokeret over fremskridtspartiets holdning til folke- og invalidepensionisterne. At man begrunder sin holdning til vores ændringsforslag med, at man går ned i pension i 67 års alderen, synes jeg er yderst mærkeligt. Invalidepension er erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og det er særdeles rimeligt, at folk, som i en yngre alder ikke får mulighed for at kunne tjene til livets ophold ude på det frie arbejdsmarked, får en mulighed for at opretholde en nogenlunde tilværelse på et niveau, der er rimeligt.

Jeg giver ikke meget for fremskridtspartiets løfter til folkepensionisterne. De står slet ikke mål med, hvad det egentlig er, man forsøger at bilde folk ind. Jeg vil blot nævne et par enkelte ting.

Folkepensionen skal efter fremskridtspartiets forslag gives til folk, der er over 67 år. Man hører aldrig fremskridtspartiet fortælle, at så skal pensionen falde bort for alle dem, der er under 67 år, men det er realiteten i fremskridtspartiets forslag. Man holder altså en stor gruppe ude, som i dag får pension. Jeg vil også godt have lov til herfra at nævne en anden ting, og det er, at boligsik-

[Socialministeren.]

ringen til folkepensionister også helt skal bortfalde efter fremskridtspartiets forslag.

Hvad er der så tilbage af de store løfter, man har givet folkepensionisterne? Nej, realiteten er, at det bliver en nedgang for folkepensionisterne, hvis fremskridtspartiet får deres forslag igennem.

Regeringens ændringsforslag om at fordoble de fradragsfri beløb for pensionstillæg medfører den nødvendige økonomiske letelse for pensionister med mindre ekstraindtægter. Vi ville ikke have haft noget imod, at dette forslag var trådt i kraft den 1. oktober 1975, og at merudgifterne var blevet finansieret af den sociale pensionsfonds midler. Imidlertid har vi fundet det rigtigt, fordi det var muligt at ændre forslaget, således at udgifterne finansieres på normal vis, at ikrafttrædelsen udskydes til den 1. oktober 1976.

Tastesen (S):

Jeg synes, det må siges klart til hr. Jørgen Junior, at det, som han ved fremskridtspartiets ændringsforslag gør sig til bannerfører for, ikke er en indsats for den gruppe af folkepensionister, der er hårdt ramt, men for den gruppe af folkepensionister, som har arbejdsindtægter ud over et vist niveau ved siden af folkepensionen. Derfor bliver det temmelig hult, når han vender kritikken mod socialdemokratiet. Vi kunne, hvis fremskridtspartiet ikke havde haft sin særlige indstilling til invalidepensionisterne og enkepensionisterne, have haft denne sag færdig for en måned siden, for så havde der været et flertal for de tre forslag under ét. Fremskridtspartiet har dog ikke vist vilje til at være med til det, så vi kunne have klaret det med ikrafttrædelsesdato den 1. oktober i år, og derfor må vi altså vente til næste år.

Om de pensionister, som ikke har indtægt ved siden af deres folkepension, er der i øvrigt grund til at sige, at de får deres andel af den stigning i lønindtægter, som man har på arbejdsmarkedet og andre steder. I forbindelse med arbejdsmarkedsforhandlingerne blev det i første omgang besluttet, at de skulle have 190 mill. kr. i år med virkning fra den 1. oktober, og til næste år vil der blive udløst 290 mill. kr. i forbindelse med de forhøjelser, der sker på arbejdsmarkedet.

Hvis der derudover sker pristalsstigninger, vil folkepensionisterne også, som det har været tilfældet hidtil, få pristalsstigninger her. På længere sigt vil man i øvrigt også komme til at gavne folkepensionisterne, ved at de fritages for at betale skat af deres pension. Det vil igen være en betydelig fordel for denne gruppe af pensionister. Det er dem, som man vel i første omgang må gøre en indsats for, og så må den gruppe, som måske er bedst stillet i forvejen, og som hr. Jørgen Junior gør sig til bannerfører for på en lidt urimelig måde med kritik mod os, måske vente, til vi kan forbedre tillægspensionsordningen til sin tid.

Jørgen Junior (FP):

Jeg takker for de mange bemærkninger, der er kommet om fremskridtspartiets ændringsforslag. Det viser jo i virkeligheden, hvor meget der er i det.

Jeg vil gerne komme med et par bemærkninger om det, der stort set er blevet sagt af alle ordførerne. Man konstaterer altså, at pensionister, der har en indtægt på 8.000 kr. for enlige og 12.000 kr. for ægtepar, er bedre bemidlede og stort set skal have frataget den renteindtægt, som de er i stand til at oppebære. De er nu blevet straffet, jeg ved ikke hvor mange gange, gennem devalueringer o. lign. eller i hvert tilfælde forringelse af deres penge ud over det andet, og de skal nu yderligere straffes, de skal ikke have nogen form for hjælp. Det er interessant at notere, at socialdemokratiet også har denne holdning.

Vi har den største sympati for enke- og invalidepensionister, ubetinget, men således som socialministeren kom ind på, da hun begyndte at kommentere vort folkepensionsforslag, er dette ganske rigtig gældende for de mennesker, som er over 67 år. Vi har samtidig udtrykt ønske om, at ingen af de andre skal have forringet deres levevilkår, men at det skal ske efter trangskriterier. Det er ikke det lovforslag, der behandles her, men det glædede mig da, at socialministeren fandt det rimeligt at kommentere vores socialpensionsforslag.

Hr. Steen Folke fra venstresocialisterne taler om, at vi ikke vil vise realiteter. Vi havde tidligere dette forslag med 1,8 mia kr. mere til folkepensionisterne. Det er faktisk realiteter, at det er det, vi vil ofre mere til

[Jørgen Junior.]

folkepensionisterne. Der er ikke heller i dette forslag tale om en overbudspolitik. Der er tale om en ganske almindelig rimelighedsgerning over for de mennesker, der har det ringest her i samfundet.

Jeg må desværre konstatere, at socialministeren — sikkert ved et uheld — kom til at sige en usandhed. Hun sagde, at fremskridtspartiet havde stillet forslag om, at pensionisterne skulle have frataget deres boligsikring. Det er ikke korrekt. Det vil hun kunne konstatere ved at gå tilbage til de forslag, vi har stillet i henhold til finansloven.

Det væsentlige i dette punkt er efter min mening ikke, at man nu skændes. Der er et flertal, der har gjort klart, at de gerne vil gøre det bedre for folkepensionisterne, et klart flertal, men det skal altså konstateres, at vi ikke kan bruge dette flertal, fordi vi har forskellig opfattelse af, hvorledes enke- og invalidepensionisterne skal have deres rimelige pensioner. Det er sørgeligt, og det må vi se at få ændret. Det er rigtigt, at socialdemokratiet har tilbudt os, at vi kunne få lov til at være med på deres forslag, basta. Men de har såmænd ikke tilbudt os, at vi kunne komme frem til et forlig. Det har vi flere gange nævnt, men det har ikke været muligt, og det kan jeg sådan set heller ikke forbavses over, men kendsgerningen er, at det ikke er lykkedes. Det væsentlige er imidlertid nu, at der snarest, og ikke med luftige frikadeller i 1976-77, men i efterårets løb, sker noget til fordel for pensionisterne, og dér vil fremskridtspartiet være rede.

Jeg skal endelig for en ordens skyld sige, at ændringsforslaget fra socialistisk folkeparti og Danmarks kommunistiske parti om ventetillægsordningens manglende ikrafttræden også har fået tilslutning af fremskridtspartiet. Vi har altså stillet det sammen med de to socialistiske partier. Vi finder også, det er en urimelighed, at pensionisterne på dette område skal frastjæles 440 mill. kr. de næste 3 år.

Maisted (FP):

Jeg forstod før, at socialministeren sagde, at invalidepensionisterne lever på en minimumsgrænse. Så vil jeg gerne spørge socialministeren: lever folkepensionisterne så under denne minimumsgrænse, da de får

mindre i pension end invalidepensionisterne?

Knud Damgaard (S):

Ikke fordi jeg ønsker at blande mig i dette her, men det lød lidt flot, da det blev sagt af fremskridtspartiets repræsentant, at folkepensionisterne skulle have boligsikring. Jeg har lige fået betænkningen om boligsikringslovsforslaget i hænde, hvoraf det fremgår, at man vil indstille boligsikringslovsforslaget til forkastelse. Jeg går derfor ud fra, at jeg får en ny udgave, hvoraf det fremgår, at man stemmer for lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ventetillæg samt ændret klageadgang m. v.).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 100 stemmer mod 33.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 113 stemmer mod 20; 2 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 betragtedes som *bortfaldet* efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 6 og § 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Underændringsforslag nr. 9
forkastedes med 123 stemmer mod 13.

Underændringsforslag nr. 8
forkastedes med 103 stemmer mod 23; 13 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 angående titlen betragtedes som *bortfaldet* efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag nr. 12 angående titlen betragtedes som *bortfaldet* efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 10 angående titlen *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling *vedtoges* uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ændret klageadgang m. v.).

Ændringsforslag nr. 1 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 *vedtoges* med 121 stemmer mod 24.

§ 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling *vedtoges* uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ændret klageadgang m. v.).

Ændringsforslag nr. 1 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 *vedtoges* med 119 stemmer mod 24; 2 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§ 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling *vedtoges* uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familielydelser. (Ændring af børnetilskud og pristalsregulering, indførelse af en ungdomsydelse og ændret klageadgang).

(Lovforslag nr. 211. Fremsat 24/4 75. Første behandling 9/5 75. Betænkning 11/6 75).

Der var stillet 30 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Albertsen (S):

Behandlingen af dette lovforslag om ændring af lov om børnetilskud og andre familielydelser skal ses i lyset af to væsentlige kendsgerninger. Den ene er, at det har været nødvendigt for regeringen at fremkomme med et initiativ på dette område som følge af de vedtagelser, vi her i folkettingen har foretaget i form af skattnedsættelser for befolkningen som sådan.